

Motion till riksdagen 2022/23:2211

av **Martina Johansson m.fl. (C)**

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Det svenska sjukförsäkringssystemet är synnerligen omfattande, komplext och oöverskådligt. Många människor vittnar om hur man har blivit runtskickad mellan olika system och instanser och att man upplever att ingen ser en. Värst utsatta i sjukförsäkringssystemet är kvinnor. Enligt Försäkringskassan uppgick antalet pågående sjukfall i maj 2021 till 59 537 för män och 111 787 för kvinnor. En skillnad med 88 %.

Centerpartiet vill se ett sjukförsäkringssystem som bygger på tidiga insatser med tydligt fokus på rehabilitering och att ge stöd för en snar återgång i arbete. Vi vill därför se ett antal reformer av sjukförsäkringssystemet och ett förtydligande av Försäkringskassans samordningsuppdrag.

Ett allvarligt problem för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är att den tenderar att komma igång väldigt sent. De avstämningmöten som Försäkringskassan i sitt samordningsuppdrag ska ha med den sjukskrivnes arbetsgivare dröjer i snitt nästan 400 dagar efter första sjukskrivningsdagen. Därefter dröjer det ännu en tid innan åtgärder kan påbörjas. Från partier både till höger och till vänster hörs alltmer högljudda krav på en allmän uppluckring av rehabiliteringskedjan. Centerpartiet är starkt kritiskt till dessa krav som med stor sannolikhet skulle leda till en återgång till den situation som rådde i början av 2000-talet då sjukskrivningarna ökade lavinartat. Vi vill i stället se att regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att förstärka arbetet med tidiga och förebyggande insatser för att motverka långvarig sjukskrivning. Sjukförsäkringen är en omställningsförsäkring och ska stödja människor så att de återfår sin arbetsförmåga; därför är tidsgränserna mycket viktiga.

Människor som lever med en funktionsnedsättning och har sjukersättning måste få bättre förutsättningar för att bryta sitt utanförskap. Deras situation kan förändras och därför menar Centerpartiet att det måste vara möjligt att våga testa att arbeta eller studera utan att förlora sin ersättning. Personer som uppbär sjukpenning på deltid har möjlighet att studera på deltid. Centerpartiet anser att det bör gälla även dem som har sjuk- eller aktivitetsersättning. Vi anser även att möjligheterna att vidareutbilda sig som ett alternativ till traditionell daglig verksamhet bör utredas.

Centerpartiets överväganden

Tabell 1 Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	45 645 099	-200 000
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	45 422 161	-300 000
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 357 000	±0
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	2 316 000	±0
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	35 792	±0
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 491 700	±0
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	809 604	±0
2:1 Försäkringskassan	9 276 970	-15 667
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	72 978	-212
Summa	106 427 304	-515 879

För att finansiera andra prioriterade reformer, bland annat höjda generella statsbidrag och insatser ämnade att underlätta för människor att återgå i arbete, föreslås att de förändringar av kontrollen vid dag 365 inom sjukförsäkringen som föreslogs i budgetpropositionen för år 2022 ändras tillbaka till tidigare gällande regler. Till följd av detta föreslås anslag 1:1 minska med 200 miljoner kronor år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 200 miljoner kronor per år från och med år 2024.

Centerpartiet anser att det så kallade flyktingundantaget inom sjuk- och aktivitetsersättningen bör slopas. Av denna anledning beräknas anslag 1:2 minska med 300 miljoner kronor år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 300 miljoner kronor per år från och med år 2024.

Centerpartiet anser att etableringsjobben bör breddas. Till följd av detta föreslås anslag 2:1 öka med 12 miljoner kronor år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 14 miljoner kronor per år från och med år 2024.

Därutöver föreslår Centerpartiet en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket påverkar de anslag som räknas upp med denna.

Martina Johansson (C)

Anders W Jonsson (C)

Jonny Cato (C)

